PENSEO

N-ro 232
feb. / 2011

Monata Beletra Revueto en Esperanto
Honorita de Premio Grabowski, 1994

Fondita en 1990; Enretigita en 1997 la 22-a jaro http://www.elerno.cn/penseo/penlisto.htm

Anteo (Ĉinio)

Neĝo

blankaj la sableroj
estas kamuflaĵoj de nebulo.
prenas ilin por konfetoj la sensciaj arboj .
la monotona belo kovras
urbojn kaj vilaĝojn.
tion samkiel pejzaĝon traktas la saĝa homaro.
demetado de vestaĵoj daŭras en la ardo.
la bestoj nur per siaj haroj
rezistas al la frosto elĉiela.
iliaj spuroj estas pentroj de la vivo.
sed laŭ ili la ĉasistoj ruzaj
trovas la ombron de la morto.
ankaŭ infanoj la naivaj
desegnas bildojn en la blanko dupiede.
fakte la suno ilustrita de la maturuloj
ne povas baki ilian esperon.

Eĉino (Ĉinio)

Ora Pigo

Ora Pigo en nia rondo,
feliĉigaĵo bonaŭgura,
impresas per poz' belfigura
sur ŝipo tra la mara ondo.

Sendas amik' per korespondo
foton pri memoro gravura.
Ora Pigo en nia rondo,
feliĉigaĵo bonaŭgura.

Fone de impona sun-blondo
sekvas danc' post kant' uvertura.
Kulminas etoso plezura.
Ascendas sur umea frondo

Ora Pigo en nia rondo.

(2011-01-05)

José Maria de Heredia (1842-1905)

La konkeristoj

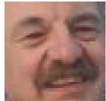
Same kiel falkaro el la nutrejo naska,
Lacegaj pro portado de nobelaj mizeroj,
El Palos' kaj el Moger', soldatoj kaj
ŝipestroj
Iris pro revebrio de herogloraj taskoj

Ili iris konkeri la famegan metalon,
Kiun Cipango gardis en malproksimaj
minoj,
Kaj alizeaj ventoj iliajn mastojn klinis
Ĉe la mistera rando de la mondo feŭdala.

Vespere revis ili pri morgaŭoj epikaj,
Dum lumo fosforeska de marbluo tropika
Ĉarmis dormon ilian per orplena miraĝo;

Aŭ foje ĉe la pruo de blankaj karaveloj
Ili vidis leviĝi en ĉielo sovaĝa
El fundo de marego novajn stelojn
fabelajn.

Esperantigis

Tjeri (Francujo)

Nazaré Laroca (Brazilo)

Flugiloj

Forflugas la mevoj
Adiaŭdirante...
Sed ĉiam revenas.

Mi pilgrimante
Eklernas la vojon
Al Dio revenan.

Cabo Frio, RJ Brazilo 2011

Vekiĝo

Mateniĝas ...
Dio bluigas
La matenon
Or'fadene:
Sunradie.

En la placo,
Sur l' arbar',
Eksalutas
Gaje birdar'

Mian urbon
Vekiĝinta!

Juiz de Fora MG Brazilo - 28/06/2010

Paŭlo Sena (Brazio)

La venko de la hazardo

Eliras el la fundo de l' arbaro
La ĝemo de la praepoka vivo.
Elfluas el l' altaĵo de l' altaro
L' incenso de sufero kaj soifo.

Sur lago de silenta alta rando
Suriras la figuro tre mistera.
Ĝi venas kun aŭguro kaj kun
grando.
Alvenis la hazardo tre mizera!

La voĉo de la tempo ja forpasis!
Ĉar venkon la hazardo tuj deklaris.
La forto de la vento ja frakasis

La baron kiu restis tra la vojo
Kaj saĝon kiu staris kaj batalis
Kun volo, kun impeto, vigla ĝojo.

Brilo kaj nebulo

Oni ĉion aliigis
Kiam ĉesis tiu brilo.
Kaj ĉi ĉeso tuj indikis
Ke la kaŭzo de l' foriro
Kaŭzis timon kun ekiro
De l' ombro kiu disigis
Ĉiun homon kaj timigis
Ĉiun ĝojon de la brilo.

Oni ĉion neniigis
Kiam kreskis la nebulo.
La kreskado tuj efikis
Al la fino de l' heleco
Al la ĉeso de l' ebleco
Restigi ĉiujn radiojn.
Kaj aliajn tragediojn
Tuj alportis la nebulo.

FRANO ALFIREVIĆ (1903-1956)

VESPERMANĜO ĈE LA MARO

Jam silentiĝis en reto fiŝa ar' arĝenta
en luna lumo, sur bordo, en silent' mergiĝis;
mar' brila kiel vitro trankvilas senventa,
unu blanka rif' sub nuboj estingiĝis.

Post rifo rif' jen brilas kaj malhelas
tra nokt' vojante sur marvastaj padoj.
Al vespermanĝo nia, lumon lun' alpelas
dum en ora fajro fiŝoj rostiĝas sur kradoj.

Jen eta moment' kiam l' vivo ŝajnas bela.
Fiŝistoj rondsidas ĉe manĝo vespera;
vintosto leviĝas al maro malhela
tra spaco vibras el gorĝoj kant' modera.

Nun forgesendas ĉiu amara momento:
infanoj, edzino, laboro malĝua,
cedendas homo ĉi-hore kiel vel' al vento,
vivsonoj eksoras lante super l' maro blua.

La grotaj muroj kaj volbo eĥas pro kantoj,
senton de fort' kaj sano donas fiŝodoro flanka,
la homoj serenas ĉevine kiel maraj plantoj.
La luno sin lulas en eta nubo blanka.

Tradukis el la kroata:

Josip Pleadin (Kroatio)

Ina Rousseau (1923 - 2005)

Edeno

Ĉu ankoraŭ en Edeno ie staras,
forlasita kiel urbruin',
kun pordoj dumeone fermnajlitaj,
fiaskinte, la ĝarden'?

Ĉu voluptajn tagojn tie sekvas
voluptaj noktoj kaj krepusk',
kie flavegaj kaj purpuraj fruktoj
putrante pendas de arbusk'?

Ĉu rete sub la tero tie iras
kiel puntaĵo tra la rok':
la peza, neĉerpita erco
de oro kaj oniks' de tiu lok'?

Ĉu malseke tra verdaĵoj tie fluas
ankoraŭ kun murmuro kaj reson',
kvarop' da vitre klaraj fluoj
el kiuj trinkas nek anĝelo, nek
demon'?

Ĉu ankoraŭ en Edeno ie staras,
neglektita kiel urbruin',
dum eonoj, damnite kaj putrante,
fiaskinte, la ĝarden'?

Ina Rousseau, el *Die Verlate Tuin* ('La Forlasita Ĝardeno'), 1954. El la afrikansa tradukita de

Hannes van Loggerenberg

(Nederlando)

Lariko (Usono)

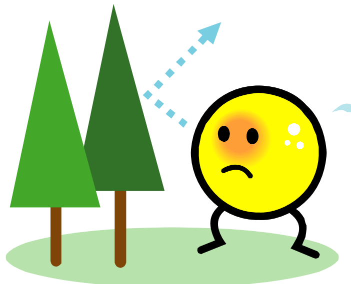
Kvin Limerikoj

I.

Mian domon mastrumas roboto.
Ĝi laboras per daŭra klopodo.
Jes, roboton mi uzas,
Sed duan mi rifuzas,
Pro timo de robotkomploto.

II.

Troviĝas en nordaj arbaroj
Homoj kun netonditaj haroj.
Vivas patroj kaj filoj
Ĝis la fin' sen raziloj,
Tiuj barbaj arbaraj barbaroj.

III.

Kia bono estas profeto sen profito?
—Enskribaĵo sur pordego de iu usona komercinstituto

Ĉiunokte profetas papago,
Pri iu ajn estonta tago.
Ĝenerale ĝi pravas,
Por malmulto kiu havas
Sumon postulatan por pago.

IV.

Kompatu la povrajn histrikojn.
Surdorse ili portas pikojn.
Danĝeraj, kompleksaj,
Estas agoj seksaj:
Instigo por krei limerikojn.

V.

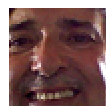
Mi estas biciklanta ulo,
Tra sunbrilo, tra pluv' kaj nebulo.
Estas mi malrapida,
Ĉiam preterpasita,
Eĉ de iu rajdanta sur mulo.

Edward Estlin Cummings*

s (l
fo
li
o
fa
la
s) l
et
s

esperantigis kaj eksplikis

Ŭel (Brazilo)

Normale konkreta poezio elstaras per sia grafika spaco, uzo de semiotiko (signoj el universale konataj tiparoj) kaj rekta sintakso, kie ĉefrolas substantivoj kaj verboj.

Feliĉe, la Ea teksto eĉ pli ol la originalo (angla teksto) semiotike riĉas (ja mi tiel volis ĝin)

Eksterkrampe en la angla oni havas "l one l i ness" (soleco) kaj interkrampe "a leaf falls" (unu folio falas)

Noto: signon 1 en la teksto de la poemo(j) oni laŭkonvene povas legi kiel numeralon (unu) kaj kiel literon l (lo)

El kelkaj analizoj kiujn mi konas pri la eksterkrampaĵo de la fontteksto (t.e. de la poemo anglalingve) tiu plej ŝatata de mi estas ĉi-tiu, ja tre resume:

l one l i ness = one one one i ness, alivorte: unu unu unu mi-eco, aŭ: oni (aŭ mi) kiel unu en sia unu-mem-eco.

Kaj, entutaĵe, ankaŭ ties samtempa soleco kaj kompani-aludo, ĉi lasta montrata per kelkaj signoparoj, jene: 1(a = unu+unu, do duopo, kaj: le af fa ll.

Pli harfende ankaŭ eblas malkovri en ĉi bela poemo komparon de homa vivo al arba folio, ambaŭ kun siaj verda tempo, velka fazo kaj fina dekadenco, sed kun kia harmonia ritmo, laŭ montras la viciĝo de silaboj en kvazaŭfalmovo, tien kaj reen, ĝis fina softa algrundiĝo...

Laŭ mi la intenco de la aŭtoro (e.e.cummings) ankaŭ estas prezenti ideon de homa vivo kiel ĉenero de makrokosmo, kie ĉiuj apartaj estaĵoj finfine samsimilas en ties neforskuebla efemera vivociklo.

Cetere, la formo en si de la poemo nur pruvas la geniecon de li fidi al mikropoemo (vere hajko) tiom da grandaj konceptoj. Fakte, la poemo finkonstituas unuecon sub-egide de kunligitaj soleco kaj vivoefervesko.

Pri la portugala teksto, eblas percepti la belan transkreadon far A. de Campos, kiu kompensas la maleblon reteni la ekzaktan eksteran formaton de la originalo per speciala regalo: interplektite aperigi silabojn kun aludo al la formo de la poemo, per tiu "ha cai" kies portugala kompleta formo do estas "haicai", Ee: hajko.

Ĉu vi surprize demandas: Kaj kio pri la Ea teksto?!

El ĉio supre dirita, krom rekta "1 folio falas" legebla interkrampe, eksterkrampe la teksto komence legiĝas:

s, sekvata de (1, kio ekvivalentas al s+l, alivorte so+l, ja sol' (el solo aŭ soleco)

Kaj fine de la versoj tio ripetiĝos, jene: s)1, plus et s, kio ekvivalentas al sol et s, alivorte soleco.

Kaj, se oni volas, rekta lego de la unua (komence aperanta) s ligita al tiu fina 1 et s ree donos:

s l et s, do soleco.

Krome:

Tiu fina 1 et s povas esti apartige legata kiel unu et so, alivorte "unueco"...

Laste, la sekvo (jam proksime de la fino de la poemo):

la
s) l
et

ebligas, en iom ronda lego, malkovri jenan latineskon:

l = unu
et = et
s) = so
la = la

alivorte unu et sola, t.e. "unu kaj sola"... [Ho kaj Ee: "unuec'sola"...]

**Edward Estlin Cummings (e. e. cummings): Cambridge (Mass.) 14-an okt. 1894 - North Conway (New Hamp.) 3-an sept. 1962. Usona poeto, pentristo kaj teatra aŭtoro.*

Ĉineske

Eto (Ĉinio)

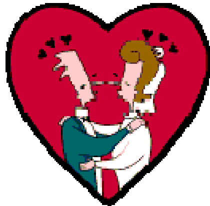
Ŝia kiso

—laŭ ĉineska skemo Yanermei*

en ŝia milda rigard'
brilas juna ard'
kun aspiro
kun pasio
kun ama vart'

ŝia kis' sur mia vang'
per senta bombard'
ebriigas
min en varmo
de fola mart'

**Yanermei (ĉarma okulumo): ĉina fiksforma poemo el du strofoj kun po 5 versoj de 7,5, 444 / 75,444 silaboj, laŭ rimarangô a,a,xxa / xa,xxa (x=senrima)*

Decidemo

—laŭ ĉineska skemo Santaci*

eĉ se mi donitas
per alta honoro
kaj granda monsumo
mi ja kun ignoro

forĵetos tiaĵojn
por kunĝui nure
kun vi ununoktan
dolĉecon plezure

**Santaici (tri terasoj): ĉina fiksforma poemo el kvar versoj de ses silaboj kun krucrimo.*

Vagabonda bardo

—laŭ ĉineska skemo Zhuzhici*

de kiam decidis mi
migri de la famili'
mi jam restigis spurojn
miajn tra l' teritori'

jen sur la step' senlima
mia loĝej' kutima
estas tendo malgranda
en migrado pilgrima

nokte sub brila luno
mi per voĉo de juno
kantas akompanate
de gitaro en kuno

oh, vi bela knabino
ne min kun korinklino
amas pro mia kantad'
nek dronas en fascino

ĉar morgaŭ mi denove
ekmigros multemove
en sencela drivado
ien ajn laŭbontrove

**Zhuzhici (Bambuoj): ĉina fiksforma poemo el kvar versoj de sep silaboj laŭ rimaranĝo a, a xa (x=senrima)*

——laŭ ĉineska skemo Busuanzi*

sen ajna motiv'
mi volas vere
troviĝi jen apud ŝi
ĉiam libere

mi ja ne scias
ĉu mi pretere
falis en amon al ŝi
kaŝe prefere

kiam mi fermas
okulojn jame
mi vidas ŝin aliri
ridete ame

tiam mia kor'
ekbrulas flame
impulso ekleviĝas
elpuŝe rame

sed vid-al-vide
renkonte al ŝi
mi jam dronas en stupor'
sen am-fantazi'

mi konfuzitas
sen ajna konsci'
pri am-deklar' perbuŝa
al beleta ŝi

tial mi kaŝas
ŝin devigite
en mia korprofundo
ĉiam evite

mi nur elektas
jam senekscite
la kaŝan amon al ŝi
ja senmerite

**Busuanzi (aŭguristo): ĉina fiksforma poemo el du strofoj kun po kvar versoj de 55,75 silaboj kun duona rimo.*

En mia sino

—laŭ ĉineska skemo Dielianhua*

Vi softe en mia sin'
senparola
nestas kun kapklin'.
Min nure regas fascin'
de via depend-inklin'.

En mia memor-domin'
restas kun vi
nur svelta bikin',
inter mamoj la ravin'
kaj lipoj de karmezin'.

**Dielianhua (Papilio super floroj): ĉina fiksforma poemo el du strofoj kun po 5 versoj de 7,45,7,7 silaboj, laŭ rimaranĝo a,xa,a,a*

(x=senrima)

Vejdo (Ĉinio)

Al mia retamikino Belpura

okaze de ŝia naskiĝtago 2011

—laŭ ĉineska skemo Busuanzi*

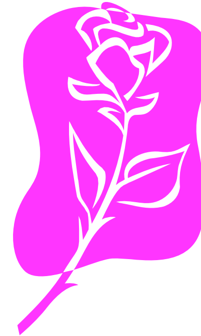
ĉiuvespere
en nokta kviet'
vi ja sendas saluton
per la interret'

vi ne impresas
per vanga koket'
sed per arĝenta voĉ' al
babila duet'

en ĉi gaja hor'
al vi Belpura
mi sendas bondeziron
kun sent' plezura

akompanu vin
feliĉo nura
kaj sentimento ĝoja
en viv' future

**Busuanzi (aŭguristo): ĉina fiksforma poemo el du strofoj kun po kvar versoj de 55,75 silaboj kun duona rimo.*

Viktoro (Ĉinio)

Ni iras sub la luno

—laŭ ĉineska skemo Yexingchuan*

bele glimanta luno
en nokto
kiel skuno
drivas flose
en nubaro
kun blanka kostumo

ni iras jen en kuno
trankvilaj
en pur-lumo
tra knabeco
tra maturo
tra brilanta juno

**Yexingchuan (nokta ŝipvojaĝo): ĉina fiksforma poemo el du strofoj kun ses versoj de 7,34,446 silaboj, laŭ rimaranĝo a,xa,xxa (x = senrima)*

Vintro

—laŭ ĉineska skemo Shengshengman*

en ĉi sezon'
mi ne volas
vin vidi per person'.
oni plumpan vidon
kun neĝa fon'
prezentas mallerte
pezege.
kun knara son'
paŝadas
pasantoj
sur la blanka gazon'.

mi petas kun pardon'
jen al vi
ĉar dura kiel ŝton'
vest-kiraso.
mi havas je dispon'
la penetran povon
nek povas
iri kun kron'
en koron
vian de varma impon'.

Shengshengman (lanta sontreniĝo): ĉina fiksforma poemo el du strofoj kun 11 kaj 10 versoj respektive de 4,46,64,634,336 / 6,36,46,634,37 silaboj, laŭ rimarangô a,xa,xa,xxa,xxa / a,xa,xa,xxa,xa (x = senrima)

Maupassant (1850-1893)

FRAŬLINO PUTINJA

Ni estis elirontaj el la frenezulejo, kiam mi ekvidis en kortangulo grandan malgrasan viron, kiu obstine ŝajnigis alvoki imagan hundon. Li mildvoĉe, tenervoĉe kriis : « Putinja, mia eta Putinja, venu tien, Putinja, venu tien, mia bela » frapante sur sian femuron, kiel oni faras por altiri al si la bestojn. Mi demandis al la kuracisto :

− Kion havas tiu ĉi ?

Li respondis al mi :

− Ho ! Tiu kazo ne estas interesa. Li estas kaleŝisto, nomata Francisko, kiu fariĝis frenezulo, ĉar li dronigis sian hundinon.

Mi insistis :

− Diru do al mi lian historion. La plej simplaj, la plej humilaj aferoj, estas iafoje tiuj, kiuj pli kormordas nin.

Kaj jen la historio de tiu viro, kiun oni tutkomplete eksciis de stalisto, lia kamarado.

« En la Pariza ĉirkaŭurbo vivis familio de riĉaj burĝoj. Ili loĝis en eleganta vilao, meze de parko, surborde de Sejno. La kaleŝisto, tiu Francisko, kampara knabo, estis iom malsprita, bonkora, naivega, facile trompebla.

Iun vesperon, dum li revenis ĉe siaj gemastroj, hundo eksekvis lin. Unue, li tute ne atentis pri tio ; sed la bestobstino por marŝi tuj post li, faris ke li baldaŭ sin returnis. Li rigardis, ĉu li konis tiun hundon. Ne, li neniam vidis ĝin.

Ĝi estis hundino de forloga malgraseco, kun grandaj pendantaj mamoj. Ĝi trotetis malantaŭe de la viro, kun veoplena kaj malsatega mieno, la vosto inter la kruroj, la

oreloj algluitaj kontraŭ la kapo, kaj ĝi haltis kiam li haltis, kaj reiris kiam li reiris.

Li volis forpeli tiun bestskeleton kaj kriis : « Foriru ! Ĉu vi tuj fuĝos ! Hu ! Hu ! » Ĝi malproksimiĝis je kelkaj paŝoj, kaj surpostaĵe plantiĝis, atendante ; poste, tuj post kiam la koĉero denove ekmarŝis, ĝi remarŝis malantaŭe de li.

Li ŝajnigis pluki ŝtonojn. La animalo, balancigante siajn molajn mamojn, fuĝis iom pli malproksime ; sed ĝi revenis tuj kiam la viro turnis la dorson.

Tiam la kaleŝisto Francisko, kompatema, alvokis ĝin. La hundino timide alproksimiĝis, cirkle kurbigante la spinon, kaj ĉiuj ripoj levis sian haŭton. La viro karesis tiujn elstarajn ostojn, kaj tute kortuŝata pro tiu bestmizero : « Nu, venu ! » li diris. Tuj ĝi movis la voston, sentante sin akceptita, adoptita, kaj anstataŭ restadi en la suroj de sia nova mastro, ĝi ekkuris antaŭ li.

Li instalis ĝin sur la pajlo en sia ĉevalejo ; poste li kuris al la kuirejo por serĉi panon. Kiam ĝi ĝissate manĝis, ĝi ekdormis, ronde kuŝanta.

La postan tagon, la gemastroj, avertitaj de la kaleŝisto, permesis ke li gardu la animalon. Ĝi estis brava besto, karesema kaj fidela, inteligenta kaj milda.

Sed baldaŭ oni konstatis, ke ĝi kulpis pri terura manko. Ĝi ardiĝis pri amo de la komenco ĝis la fino de la jaro. Post kelka tempo, ĝi konis ĉiujn hundojn de la lando, kiuj tage kaj nokte ekinteresiĝis pri ĝi. Ĝi partigis kun ili siajn amfavorojn kun indiferenteco de ĉiesulino, ĝi ŝajnis plej bone rilati kun ĉiuj, trenis malantaŭe de ĝi veran hundaron, kiu konsistis el la plej diversspecaj modeloj de la bojanta raso, iuj estis dikaj kiel la pugno, la aliaj grandaj kiel azenoj. Ĝi promenigis ilin tra la vojoj en senfinaj kursoj, kaj kiam ĝi haltis por surherbe ripozi, ili faris rondon ĉirkaŭ ĝi, kaj rigardadis al ĝi tirante la langon.

La homoj de la lando konsideris ĝin kiel fenomenon ; neniam oni vidis similan aferon. La bestkuracisto nenion komprenis.

Kiam, vespere, ĝi revenis en sian ĉevalejon, la hundaroj sieĝis la proprietaĵon. Ili enŝoviĝis tra ĉiuj aperturoj de la arbeda heĝo, kiu ĉirkaŭbaris la parkon, ruinigis la platbandojn, elŝiris la florojn, fosis truojn en la florbedojn, furiozigante la ĝardeniston. Kaj ili hurladis dum kompletaj noktoj ĉirkaŭ la konstruaĵo, en kiu loĝis ilia amikino, kaj nenio decidis ilin por foriri.

Dum la tago, ili penetris ĝis en la domon. Estis invado, plago, ruiniĝo. Ĉiumomente, la gemastroj renkontis en la ŝtuparo kaj ĝis en la ĉambroj, malgrandajn flavajn mopsetojn kun la vosto plumgarnita, ĉashundojn, buldogojn, ŝtelvagantajn ŝpicojn kun la haroj makulitaj, iajn vagulojn havante nek hejmon, nek sidlokon, gigantajn novlandajn hundojn kiuj forkurigis la infanojn.

Tiam, en la lando, oni vidis hundojn nekonatajn je dek leŭgoj ĉirkaŭe, kiuj alvenis oni ne scias de kie, vivis oni ne scias kiamaniere, kaj poste malaperis.

Tamen Francisko adoris Putinjan. Li senmalice nomis ĝin Putinja, kvankam ĝi ja meritis sian nomon ; kaj li senĉese ripetis : « Tiu besto, estas persono. Nur mankas al ŝi la parolkapableco. »

Li konfekcigis al ŝi belegan kolringon el ruĝa ledo, kun kupra plato sur kiu estis gravuritaj tiujn vortojn : « Fraŭlino Putinja, al la koĉero Francisko. »

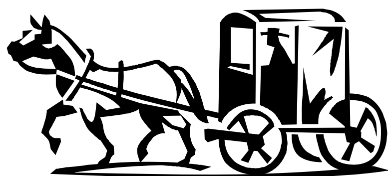
Ŝi fariĝis dikega. Ju pli ŝi estis maldikega antaŭe, des pli ŝi fariĝis grasega, kun ŝvela ventro, sub kiu ĉiam pendsvingiĝis ŝiaj longaj

balancantaj mamoj. Ŝi grasiĝis subite, kaj nun ŝi pene marŝis, disigante la krurojn kiel la homoj tro dikaj, kun la faŭko malfermata por spiregi, laciĝegante tuj kiam ŝi provis kuron.

Cetere, ŝi montris fenomenan fekundecon, ŝi estis ĉiam graveda senprokraste post la akuŝfino, naskinte kvarfoje ĉiujare svarmon de malgrandaj idoj, kiuj apartenis al ĉiuj diversecoj de la hunda raso. Francisko, post elektinte tiun, kiun li lasis al ŝi por « pasigi sian lakton », kunigis la aliajn en sian stalan antaŭtukon, kaj sen kompato iris ĵeti ilin en la riveron.

Sed baldaŭ la kuiristino aldonis siajn plendojn al tiuj de la ĝardenisto. Ŝi trovis hundojn ĝis sub sia forno, en la telermeblo, en la karbosubtegmento, kaj ili ŝtelis ĉion, tio kion ili trafis.

La mastro, malpaciencigita, ordonis al Francisko, ke li sin malembarasu de Putinja. La viro, afliktita, serĉis doni ŝin al nova mastro, sed neniu volis ŝin. Tiam li decidis perdi ŝin, kaj li konfidis ŝin al veturigisto, kiu devis kampare delasi ŝin je la alia Pariza flanko, apud Joinville-le-Pont [*Urbunigita-la-Ponto*].

La saman vesperon ĝuste, Putinja estis reveninta.

Necesis decidegi. Oni donis ŝin, kontraŭ kvin frankojn, al ĉeftrajnisto kiu iris al Havro. Li devis liberigi ŝin kiam li alvenis al la finstacio.

Post tri tagoj, ŝi revenis en sian ĉevalejon, lacegita, malgrasega, senhaŭtigita, komplete elĉerpita.

La mastro, kompatigita, ne insitis.

Sed baldaŭ la hundoj revenis pli multnombraj, kaj pli persistegaj ol neniam. Kaj, dum iun vesperon, oni aranĝis grandan akcepton, trufita graskokino estis forrabita de dogo, ĉe la nazo de la kuiristino, kiu ne kuraĝis kontesti tiun ĉi al ĝi.

Ĉifoje la mastro tute koleris, kaj alvokinte Franciskon, li furioze diris al la koĉero :

− Se vi ne ĵetu tiun beston en la akvon antaŭ morgaŭ matene, mi maldungu vin, ĉu vi komprenas ?

La viro estis konsternata, kaj li supreniris en sian dormoĉambron por pretigi sian kofron, preferante perdi sian postenon. Poste li pripensis, ke nenie li povus esti dungiĝanta, ĉiam kiam li trenus malantaŭ li tiun ĝenan beston ; kaj li meditis, li laboris en bona domo, estis bone pagata, bone nutrata ; li sin diris, ke vere hundo ne indis tion ; li ekcitiĝis je la nomo de siaj propraj interesoj ; kaj li finis rezolute decidiĝi pri malembarasi sin de Putinja ĉe la tagiĝo.

Tamen, li malbone dormis. Ekde la tagiĝo, li ellitiĝis, kaj ekprenante fortan ŝnuron, li iris serĉi la hundinon. Ŝi malrapide stariĝis, sin skuis, etendis siajn membrojn, kaj alvenis por festigi sian mastron.

Tiam li nehavis kuraĝon, li tenere ekbrakumis ŝin, karesante ŝiajn longajn orelojn, kisante ŝin sur la muzelon, prodigante al ŝi ĉiujn tenerajn nomojn, kiujn li konis.

Sed ĉe najbara horloĝo sonis la sesa. Endis ne plu heziti. Li malfermis la pordon : « Venu », li diris. La besto svingis la voston, komprenante ke oni tuj eliros.

Ili iris al la riverbordo, kaj li elektis lokon, kie la akvo ŝajnis profunda. Tiam li nodis ekstremon de la ŝnuro al la bela kolringo el ledo, kaj levprenante dikan ŝtonon, li alligis ĝin al la alia ekstremo. Poste li enbrake ekprenis Putinjan, kaj furioze kisis ŝin kiel personon, kiun oni tuj forlasis. Li tenis ŝin premita kontraŭ sia brusto, lulis ŝin, nomis ŝin « mia bela Putinja, mia eta Putinja », kaj ŝi ne kontraŭstaris, grumblante pro plezuro.

Dekfoje, li volis ĵeti ŝin, kaj ĉiam la koro mankis al li.

Sed abrupte li decidiĝis, kaj per sia tuta forto li ĵetis ŝin la plej eble malproksime. Unue ŝi provis naĝi, same kiel ŝi faris kiam oni banis ŝin, sed ŝia kapo, kuntirata de la ŝtono, sinsekve mergis en la akvon ; kaj ŝi freneze ekrigardis al sia mastro, per homaj rigardoj, baraktante kiel persono kiu dronas. Poste la tute antaŭa korpo enprofundiĝis, dum la malantaŭaj kruroj freneze moviĝadis ekster el la akvo ; poste ili ankaŭ malaperis.

Tiam, dum kvin minutoj, aerveziketoj venis krevi al la akvosurfaco, kiel se la riverego ekbolegis ; kaj Francisko, konfuzata, frenezigata, la koro emociiga, kredis vidi Putinjan tordiĝante en la ŝlimo ; kaj li diris al si, kun lia kamparana simpleco : « Kion ŝi pensas pri mi, nun, tiu besto ? »

Li preskaŭ fariĝis idiota ; li malsanis dum unu monato ; kaj, ĉiunokte, li sonĝis pri sia hundino ; li sentis ŝin, kiu lekis liajn manojn ; li aŭdis ŝin boji. Necesis alvoki kuraciston. Fine li plibone fartis ; kaj liaj gemastroj, ĉirkaŭ la juniofino, forkondukis lin en sian proprietaĵon de Biessard [*Biesar'*], apud Rueno.

Tie li estis ankoraŭ surborde Sejno. Li eksinbanis. Ĉiumatene li malsupreniris, akompanata de la stalisto, kaj ambaŭ naĝante trapasis la riveregon.

Nu, iun tagon, dum ili amuziĝis petolante en la akvo, Francisko subite kriis al sia kamarado :

– Rigardu tiun putraĵon, kiu alvenas. Mi tuj gustumigos al vi ripaĵon el ĝi.

Temas pri grandega, ŝvela, senhara bestkadavro, grandega, kiu alvenis kun la kruroj supre, sekvante la fluon.

Francisko brustonaĝante alproksimiĝis al ĝi ; kaj daŭrigante siajn ŝercojn :

– Skorzonero ! Ĝi ne estas freŝa. Kia kaptaĵo ! Kamarado ! Ĝi ankaŭ ne estas malgrasa.

Kaj li rondiris ĉirkaŭ ĝi, restante malproksime de la grandega putranta besto.

Poste li subite silentis, kaj kun aparta atento rigardis ĝin ; poste li alproksimiĝis ankoraŭ, kiel por tuŝi ĝin, ĉiufoje. Li fikse ekzamenis la kolringon, poste li antaŭiris la brakon, ekkaptis la kolon, pivotigis la bestkadavron, altiris ĝin tute proksime de li, kaj legis sur la verdiĝinta kupro, kiu restis alteniĝanta al la kolorperdinta ledo : « Fraŭlino Putinja, al la koĉero Francisko. »

La mortinta hundino retrovis sian mastron je sekdek leŭgoj de sia hejmo !

Li eligis teruran krion, kaj li eknaĝis per sia tuta forto al la riverbordo, daŭrigante hurladi ; kaj tuj kiam li atingis la teron, konfuzegata, li forkuris, tute nuda tra la kamparo. Li estis freneza ! »

La 20an de marto 1883

Elfrancigis

Noël Lekomte

(Francujo)

_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_
Eldonas Redakcio de ***Penseo***
Ĉefredaktoro: s-ro Yida Wei (Vejdo)
Adreso: No.-3-2 de la 5-a etaĝdomo
de No. 19, Wujiang St., Jiangbei Distrikto,
Chongqing, 400020, Ĉinio
Tel: (023) 67095890 (hejme)
Retadreso: vejdo@163.com
Ĉiujn kontribuaĵojn al la ĉefredaktoro.
Por legi pasintajn numerojn de Penseo, vin turnu al www.elerno.cn/penlisto.htm aŭ
http://gazetejo.org/eo/penseo
◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊